

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2662/2023
24.04.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Иване Рађеновић и Владиславе Милићевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Марко Пушица, адвокат из ..., против тужених ББ из ..., ВВ из ..., ГГ из ... и „Adria Media Group“ ДОО Београд, чији је заједнички пуномоћник Бранислав Глогоњац, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 363/22 од 13.10.2022. године, у седници одржаној 24.04.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду ГжЗ 363/22 од 13.10.2022. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужених за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду ПЗ 359/19 од 14.06.2022. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезу тужени да му на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове солидарно исплате износ од 600.000,00 динара и то: износ од 400.000,00 динара због повреде угледа, части и права личности објављивањем нетачних информација дана 05.02.2019. године и износ од 200.000,00 динара због повреде права на приватност и права на запис лика објављивањем фотографије тужиоца дана 05.02.2019. године, са законском затезном каматом од дана пресуђења до коначне исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца који је тражио да се наложи туженом ГГ из ... да по правноснажности најкасније у другом броју дневних новина „Курир“ објави пресуду. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженима на име трошкова парничног поступка исплати износ од 163.900,00 динара, са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду ГжЗ 363/22 од 13.10.2022. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиоца и тужених за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против другостепене пресуде тужилац је изјавио благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјаног права.

Тужени су доставили одговор на ревизију тужиоца. Трошкове ревизијског поступка су тражили опредељено.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 1. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23 – други закон) и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по служној дужности, а ревизијом тужиоца се не указује на неку другу битну повреду прописану одредбом члана 407. став 1. тачка 2. и 3. истог Закона.

Према утврђеном чињеничном стању, дана 05.02.2019. године на насловној страни дневних новина „Куир“, чији је издавач тужени „Adria Media Group“ ДОО Београд, објављен је чланак са наднасловом „Пакт опозиције и криминалаца“ и насловом „Они би да вешају! Бошков човек, члан раковичког клана организовао вешала на Теразијама“, док је на странама другој и трећој објављен текст под насловом „Бошков пајтос из нарко-клана организовао вешала“. У тексту се наводи: „Коста Латиновић, припадник „раковичког клана“ и члан покрета Двери, организовао је ношење вешала на протесту коалиције Драгана Ђиласа, сазнаје „Куир“. Латиновић, који је оптужен за нека од најтежих кривичних дела, ову акцију је извео са још два члана покрета Двери из Раковице које је МУП, у сарадњи са Вишим јавним тужилаштом у Београду, идентификовао и реч је о Слободану Глишићу и малолетном АА који је носио вешала. Глишић и АА су јуче око поднева отишли у ПУ за Град Београд, где су дали исказ, а Глишићу је одређено задржавање од 48 сати. Против Глишића и АА поднете су кривичне пријаве због постојања основа сумње да су извршили кривично дело расне и друге дискриминације.

У даљем тексту, под поднасловом: „Најтежа кривична дела“, наводи се: „Слободан Глишић, који је на суботњем протесту шетао поред АА који је носио вешала, активно је учествовао у раду покрета Двери и на друштвеним мрежама постоје његове заједничке фотографије са лидером тог покрета Бошком Обрадовићем, док разговарају са грађанима на улици. И државна секретарка МУП-а, Биљана Поповић Ивковић поручила је јуче да су ова двојица младића присталице покрета Двери и Савеза за Србију. Према сазнањима нашег листа, организатор свега је Латиновић, човек који је седам пута осуђен за разна кривична дела, од отмица до преваре, који је добро познат у београдском подземљу. Према обавештајним подацима, овај човек је врло близак пријатељ и сарадник с Небојшом Стојковићем – Стојкетом, лидером „раковачко-миљаквачког клана“ и наследником Зорана Ускоковића – Сколета. Када је Стојковић ухапшен у „Сабљи“ због убиства Веселина Веска Божовића и Мирослава Секулића – Секуле, али и многих других кривичних дела, Латиновић је постао солиста – навео је извор нашег листа. Латиновић је 2004. године, био под истрагом због сумње да је са неколицином ортака учествовао у договорима за ликвидацију. Наиме, како је тада саопштио МУП приведени су Славен Јелић и Никола Вујевић, који су се договорили да убију М.Ш. кога је Јелић упознао у затвору у Шведској. Вујевић је

формирао екипу за континуирано праћење М.Ш. у којој су били Милутин Калуђеровић, Дејан Милутиновић, Коста Латиновић и Зоран Бајић. Латиновић је, према сазнањима нашег листа, ухапшен и 2017. године и то у вези са наркотицима. У Дверима је и Латиновићева ћерка Кристина Латиновић, која је чак била и на листи овог покрета за одборнике, а на друштвеним мрежама постоји њена слика са једне трибине на којој је била учесник заједно са послаником Двери Срђаном Ногом“. У даљем тексту, под поднасловом: „Латиновић у МУП“, наводи се: „Латиновић кога је позив Курира затекао баш када је пошао да се јави у МУП (у поподневним часовима), у разговору за наш лист каже да је био у колони поред сабораца када су носили вешала. - Немам много времена, сад су ми јавили да су ме тражили из МУП-а, идем да се пријавим, казао је Латиновић на почетку разговора, а на питање да ли је био са Глишићем и АА тога дана када су носили вешала на Теразијама он је рекао: Јесам, јесам. Био сам у колони, био сам у шетњи. Нисам их ја возио, већ су били тамо. Коментаришући какву су поруку хтели да пошаљу ношењем вешала, он је казао: - Знате шта, то је обичан перформанс. Медији су то направили. На питање да ли су вешала била његова идеја, Латиновић је поручио да слабо чује и прекинуо везу.

У склопу текста објављене су две фотографија тужиоца: једна која је замагљена са описом: „снимљени на протесту ... Слободан Глишић и АА“, друга која није замагљена са описом „Саслушан ... АА на излазу из полиције“, испод које је наведено: „Слободан Глишић и АА који је носио вешала, саслушани су у полицији“, као и: „Глишић и АА осумњичени су за кривично дело расне и друге дискриминације“. У посебном делу текста у коме је, поред фотографије Срђана Нога објављен наслов: „АА признао: носио сам вешала, дао ми их је Ного из Двери“, наводи се: „Малолетном АА, који је на протестима носио импровизована вешала, јуче је одређен притвор да не би утицао на сведоке и да не би поновио дело. Како Курир сазнаје, у полицији је АА, рекао да му је пластичну шипку на којој су била вешала дао функционер Двери Срђан Ного, којег, како је рекао познаје са телевизије. – АА је испричао да је у суботу био у граду где је случајно наишао на протест којем се прикључио и да је тамо срео Нога. Казао је да га је Ного замолио да преузме од њега пластичну шипку, на којој су била вешала, што он није доживео као нешто озбиљно, па ју је неких 20 минута носио – открива извор „Курира“. Иначе, како сазнајемо, АА је од раније познат полицији има кривични досје због наркотика“.

Према страначком исказу тужиоца, он не спори чињеницу да је био на протесту са Слободаном Глишићем, ког је то вече упознао, да је носио вешала на протесту, а ни да је против њега вођен поступак због наркотика у периоду од 2018. до 2019. године, указујући да је тај поступак обустављен јер није било елемената кривичног дела (за које није притваран), али му смета то што је објављивање његових иницијала довело до тога да га људи поистовећују са криминогеним личностима и криминалом, при чему није члан ни једне политичке партије, а није био ни тада и што се на фотографији која је објављена јасно виде његове црте лица тако да је препознатљив. Према страначком исказу тужене ВВ, узела је изјаву од Срђана Нога и верно је пренела, а аутор је само дела текста – доњи део (на страни трећој) под насловом: „АА признао: Носио сам вешала, дао ми је Срђан Ного из Двери“. Према старначком исказу тужене ББ (аутора текста) писала је текст у целини, а потписале су га тужена ВВ и она, задатак ВВ био је да позове Нога, јер је то одвојени део текста, да је цео текст о Кости Латиновићу и о протесту који се дешавао тога дана и информација везаних за њега заснован на уредничким информацијама, а тужилац је поменут само као младић који је носио вешала, при чему није тужиоца повезала са Латиновићем и кланом, што се види из

текста када се прочита. Према страначаком исказу туженог ГГ, уредника, већи део текста је посвећен Латиновићу и Глишићу, а тужилац се у тексту помиње само у контексту за који је тужилац рекао да је истинит, нигде се не наводи да је део клана, при чему лице тужиоца на фотографији (када излази из полиције) није било замагљено, већ само лица полицијских службеника, али су због тога што је лице тужиоца било спуштено сматрали да је непрепознатљиво. Према исказу сведока ДД, мајке тужиоца, њен син је стављен у контекст нарко-групе раковичког клана којем не припада, наслови и поднаслови текста су двосмислени и може се закључити да њен син има везе са политиком и криминалом, иако се нигде не наводи његово име и презиме, односно објављени су иницијали и слика на којој је препознатљив.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су позивајући се на одредбе чланова 9. став 1., 77. 79. став 1., 80. став 1., 112., 114., 115. став 1., 117. и 120. Закона о јавном информисању и медијима, члана 200. Закона о облигационим односима и члана 10. став 1. и 2. Европске конвенције о људским правима одбили тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете због повреде угледа и части и права личности објављивањем нетачних информација сматрајући да су информације које су објављене у предметном чланку, у делу који се односи на тужиоца, проверене са дужним степеном новинарске пажње и да су наводи изнети у чланку у потпуности истинити, те да тако изнете информације нису биле лезионо подобне да повреде част и углед тужиоца. Одбили су и тужбени захтев за накнаду штете због повреде права на приватност неовлашћеним објављивањем тужиоцевих фотографија јер су настале на јавном скупу и поводом њега, при чему постоји оправдан интерес јавности да буде упозната и информисана, а само објављивање фотографије са непрепознатљивим ликом тужиоца нема лезиону способност, тако да тужени оваквим поступањем нису повредили право тужиоца на приватност.

По оцени Врховног суда, на овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применио материјално право.

Слобода изражавања прописана је у одредбом члана 10. Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода, тако што сходно члану 1. те одредбе Конвенције, свако има право на слободу изражавања. Ово право укључује слободу поседовање сопственог мишљења, примања и саопштавања информација и идеја без мешања јавне власти и без обзира на границе. На основу става 2. те одредбе Конвенције, пошто коришћење ових слобода повлачи за собом дужности и одговорности, оно се може подвргнути формалностима, условима, ограничењима или казнама прописаним законом и неопходним у демократском друштву у интересу националне безбедности, територијалног интегритета или јавне безбедности, ради спречавања нереда или криминала, заштите здравља или морала, заштите угледа или права других, спречавања откривања обавештења добијених у поверењу, или ради очувања ауторитета и непристрасности судава.

Закон о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14... 12/16) у члану 4. став 1. прописује да се у јавним гласилима слободно објављују идеје, информације и мишљења о појавама, догађајима и личностима о којима јавност има оправдан интерес да зна, осим кад је другачије одређено законом.

Према члану 80. став 1. овог закона, информације из приватног живота, лични запис (писмо, дневник, забелешка, дигитални запис и слично), запис слика

(фотографски запис, цртани, филмски, видео, дигитални и слично), запис гласа (магнетофонски запис, грамофонски, дигитални и слично), не може се објавити без пристанка лица чијег се приватног живота информација тиче, односно лица чије речи, лик односно глас садржи, ако се при објављивању може закључити које је то лице. Ставом другим је прописано да се малолетник не сме учинити препознатљивим информацијама које могу да повреду његово право или интерес. Према ставу четвртном, информација и записи из става један овог члана не могу се објавити без пристанка онога на кога се односе, ако би објављивањем било повређено његово право на приватност или које друго право. Према члану 82. став 1. овог закона информације из приватног живота, односно лични запис може се изузетно објавити без пристанка лица из чланова 80. и 81. овог закона ако у конкретном случају интерес јавности да се упозна са информацијом, односно записом претеже у односу на интерес да се спречи објављивање. Према ставу другом овог члана, сматра се да интерес јавности из става првог овог члана претеже у односу на интерес да се спречи објављивање информација из приватног живота, односно личног записа лица, нарочито: ако се ради о запису са јавног скупа (тачка 10.) и ако се информација, односно запис односе на личност, појаву или догађај од интереса за јавност, посебно ако се односе на носиоца јавне републичке функције, а објављивање информација у интересу националне безбедности, јавне сигурности или економске добробити земље, ради спречавања нереда или злочина, заштите здравља или морала, или заштите права на слободу других (тачка 2.) и ако је објављивање у интересу правосуђа, националне безбедности или јавне безбедности (тачка 5.).

И по оцени Врховног суда, тужени су поступили у складу са прописаним стандардом дужне новинарске пажње, имајући у виду да истинитост објављених информација произлази и из исказа тужиоца који је навео да јесте био учесник протеста, да јесте носио макету вешала на том протесту, да му је због тога одређен притвор, као и да је раније против њега вођен поступак због поседовања наркотика, из чега следи да информације у вези тужиоца (означеног са иницијалима) изнете у предметном чланку, за који тужилац наводи да су лезионо подобни односно да су му повредили част и углед, не представљају неистините и непроверене информације, које представљају неосновану клевету и атак на његову личност и права, јер се ради о истинитим информацијама. Контекст целокупног текста је усмерен на извештавање о актуелној теми, која је у то време била од значаја за јавност и који су пратили бројни медији, а централна тема спорног чланка јесте јавни скуп, односно протест који је организован у Београду, између осталог, од стране Косте Латинковића и других политичких личности које су биле на протесту и које се помињу у тексту. Тужилац у оквиру навода текста није приказан у лажном светлу, приписивањем особина и својства које он нема. У тексту се тужилац не помиње као члан раковичког клана, нити на било који начин повезан са овом криминалном организацијом. Тужилац се у тексту помиње као „малолетни АА који је носио вешала“ и као лице које учествовало у протесту, на коме је било како грађана, тако и политичара. Такође тужилац у тексту није означен као члан страначког покрета „Двери“ где, између осталог, такви наводи свакако не би били лезионо подобни да повреду част и углед тужиоца с обзиром на то се не ради о противзаконитој организацији, нити тужилац с обзиром на навршене године живота испуњава услов за упис у чланство политичке партије, односно странке, што је неспорно и што произлази из његовог страначког исказа. Чињеница да је против тужилаца раније вођен поступак због наркотика, што и сам тужилац признао у свом исказу, у самом тексту је везана за околност да је тужилац од раније познат полицији, с

обзиром да је против њега вођен поступак због наркотика што је неспорно из свих тих проверених информација.

Када је реч о објављивању две фотографије тужиоца у чланку, и по оцени Врховног суда није дошло до повреде права на приватност тужиоца. На фотографији снимљеној на протесту, дакле на јавном скупу, лик тужиоца је замагљен тако да није препознатљив и поводом ње постоји оправдани интерес јавности да буде упозната и информисана. На фотографији тужиоца снимљеној приликом изласка из полиције, која није замагљена, лик тужиоца се не види јасно имајући у виду да је том приликом савио главу, тако да се види само мали део једне стране лица, при чему у тексту није објављено његово пуно име и презиме, већ је означен иницијалима са знаком да се ради о малолетном лицу. Код изнетог, у конкретном случају та фотографија и објављена информација не могу да се доведу у везу са субјектом информације од стране одређеног круга људи, који је шири од његовог најужег окружења јер у спорном тексту нису наведени никакве личне и повратне информације, нити одреднице о његовом индентитету, по којима би тужилац био препознатљив ширем кругу лица и читаоцима новина.

Супротно наводима ревизије тужиоца, правилно су нижестепени судови закључили да објављене информације нису лезионо способне и да су то биле истините информације. Осталим наводима ревизије побија се правилност утврђеног чињеничног стања које је утврђено у првостепеној пресуди и на које је правилно примењено материјално право.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка, јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку.

Из изложених разлога, Врховни суд је одлуку као у ставу првом изреке донео применом одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

Трошкови ревизијског поступка тужених на име ангажовања пуномоћника – адвоката за састав одговора на ревизију и за судске таксе, нису били потребни, у смислу одредбе члана 154. Закона о парничном поступку.

Из тог разлога, Врховни суд одлуку као у ставу другом изреке донео је применом одредбе члана 165. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић